

УСТАВ
НА ЧИТАЛИЩЕ “ПРОБУДА – 1926”

с. Железница, община Столична

Читалището е уникално достояние на българския народ. Създадено е в епохата на националното възраждане. То има неоценим влог във формирането на българската душевност и култура – пример за силата на националния творчески дух.

Читалището има историческа заслуга за запазването и развитието на българския език, за зараждането на театралното, музикалното и други изкуства, за развитието на библиотечното и музейно дело.

Чрез своята многостранна народополезна дейност читалището е призвано да допринесе в още по-голяма степен за духовното развитие на личността, за обновление на обществото.

ГЛАВА ПЪРВА

Чл. I. Народно читалище “Пробуда – 1926” – с. Железница, общ. Столична е самостоятелна, независима, самоуправляваща се културно-просветна организация, изградена на принципа на демократизма, доброволността и автономията.

Чл. II. Народното читалище е юридическо лице с нестопанска цел и наименование Народно читалище “Пробуда – 1926“, което функционира съобразно Закона за народните читалища и този устав.

Чл. III. Народно читалище “Пробуда – 1926“, наричано по-долу за краткост Народно читалище, има за свое седалище и адрес на управление: с.Железница – център, общ. Столична

Чл. IV. Народното читалище не е политическа организация и в неговата дейност могат да вземат участие всички физически лица без оглед на ограничение на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. V.

1. Народното читалище може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

2. Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

3. Читалищните сдружения:

3.1. съдействат за постигане целите на народните читалища;

3.2. разработват насоките за развитие на народните читалища, които са техни членове;

3.3. защитават интересите на своите членове и ги представляват пред държавните и общинските органи;

3.4. организират инициативи като фестивали, събори, тържества и други.

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛИ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. VI. Народното читалище има за свои цели:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществява дейността си;

2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;

3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;

5. осигуряване на достъп до информация.

Чл.VII. За постигане на своите цели Народното читалище извършва следните основни дейности:

1. Урежда и поддържа общодостъпна библиотека и читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотека;
2. Развива и подпомага любителското художествено творчество;
3. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кинопрожекции, народни празненства, концерти и чествания, както и други традиционни и новаторски културно-просветни инициативи и форми на работа.
4. Събира и разпространява знания за родния край;
5. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
6. Предоставя компютърни и интернет услуги;
7. Развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната дейност, в съответствие с действащото законодателство и настоящият Устав, като използва приходите от нея за постигане на определените в Устава цели. Народното читалище не разпределя печалба;
8. Няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:
 - а) за хазартни игри и нощни заведения;
 - б) за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
 - в) за постоянно ползване от политически партии и организации;
 - г) на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА ЧЛЕНСТВО И ЧЛЕНОВЕ

Чл.VIII.

1. Членството в читалището е достъпно за всички дееспособни граждани без ограничения, щом те помагат за постигане целите на читалището и защитават неговите интереси.
2. Членовете на читалището са: почетни, индивидуални (действителни и спомагателни) и колективни
3. Лица, които имат особени заслуги към читалището се обявяват за почетни членове с решение на Общото събрание по предложение на Настоятелството или членовете на читалището (основателите на читалището са по право почетни членове)
4. Действителен член може да бъде всяко лице, навършило 18 години, което участва в дейността на читалището, редовно плаща членски внос и има право да избира и да бъде избрано;
5. Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.
6. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:
 - 6.1. професионални организации;
 - 6.2. стопански организации;
 - 6.3. търговски дружества;
 - 6.4. кооперации и сдружения;
 - 6.5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

Чл. IX. Почетните, действителните и колективните членове на читалището имат право да:

1. Избират и бъдат избирани в ръководството на Народното читалище.
2. Участват в обсъждането и вземането на решения, свързани с дейността на Народното читалище.
3. Получават достъп до всички читалищни форми на дейност и да упражняват контрол над тях.

Чл. X. Членовете на Народното читалище са:

1. Да спазват Устава на Народното читалище и решенията на Общото събрание.
2. Да плащат редовно членски внос.
3. Да участват активно в дейността на Народното читалище.

Чл. XI. Членството в Народното читалище се прекратява:

1. По решение на Общото събрание, когато лицето парушава грубо Устава на Народното читалище и решенията на неговите органи.
2. При неплащане на членски внос повече от една година.
3. При нежелание на самия член - с писмено известие до Настоятелството.
4. При физическа смърт.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. XII. Органи на управление на Народното читалище са:

1. Общото събрание.
2. Настоятелството.
3. Проверителната комисия.

Чл. XIII. Върховен орган на управление е Общото събрание. Общото събрание на Народното читалище се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. XIII.

1. Общо събрание:
 - а) Приема, изменя и допълва Устава.
 - б) Отменя решения на органите на управление на Народното читалище.
 - в) Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.
 - г) Взема решения да изключване на членовете на Народното читалище.
 - д) Взема решения за прекратяване на дейността на Народното читалище.
 - е) Утвърждава почетни членове на Народното читалище по предложение на Настоятелството.
 - ж) Приема основни насоки за дейността на Народното читалище.
 - з) Приема годишен отчет на читалището до 30 март на следващата година и финансовия отчет на Проверителната комисия.
 - и) Приема бюджета на Народното читалище.
 - й) Определя размера на членския внос.
 - к) Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на Народното читалище.
 - л) Определя основни насоки на дейността на Народното читалище.
 - м) Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение.

н) Взема решение за откриване на клонове на Народното читалище след съгласуване с общината.

о) Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

п) Взема решения и по други въпроси, свързани с дейността на читалището, съгласно Закона за народните читалища и този устав.

2. Решенията по т.1, 2, 4, 5 и 14 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от действителните членове, а останалите решения се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите членове с право на глас.

3. Решенията на Общото събрание са задължителни за управляващите органи на читалището и за членовете.

4. Редовно Общо събрание на Народното читалище си свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно.

5. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането Проверителната комисия или една трета от членовете на Народното читалище с право на глас могат да свикат извънредно Общо събрание от свое име.

6. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, часа и мястото по провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на Народното читалище и на други общодостъпни места в Общината трябва да бъде залепена поканата за събранието.

7. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно Общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно Общо събрание.

8. Две трети от членовете на Общото събрание на Народното читалище могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището му за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването за решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.XIV.

1. Настоятелството е изпълнителен орган на Народното читалище, което се избира от Общото събрание за срок от 3 (три) години и ръководи дейността между Общите събрания.

2. Настоятелството се състои най-малко от 3 (трима) членове, които имат членство в читалището най-малко една година преди избирането им. Същите следва да нямат роднински връзки по права или сребърна линия до четвърта степен.

3. Промени в числеността и състава на Настоятелството могат да се правят както на редовни, така и на извънредни Общи събрания.

4. Настоятелството заседава най-малко веднъж месечно и е законно, ако в заседанието участват половината плюс един глас от членовете му. То взима решения с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

5. Настоятелството:

5.1. Свиква Общото събрание.

5.2. Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание.

5.3. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.

5.4. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.

5.5. Назначава и освобождава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

5.6. Приема нови членове на читалището.

Чл. XV. На заседанията на Настоятелството се канят Секретаря на Народното читалище, ако не е негов член с членовете на Проверителната комисия с право на съвещателен глас.

Чл. XVI. При отпадане на член от Настоятелството, до следващото Общо събрание Настоятелството може да кооптира подходящо лице по своя преценка за временен негов член.

Чл. XVII. Председателят на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок от 3 (три) години.

Чл. XVIII. Председателят:

1. Организира дейността на Народното читалище съобразно закона, устава и решенията на Общото събрание.

2. Представява Народното читалище.

3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството.

4. Председателствува Общите събрания.

5. Отчита дейността си пред Настоятелството.

6. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите на Народното читалище съобразно утвърдения бюджет и въз основа на решение на Настоятелството за утвърден щат.

Чл. XIX. Секретарят:

1. Секретарят е щатният организатор на текущата дейност. Ръководи работата на щатния и хонорувания персонал и подпомага осъществяването на художествено-творческия и учебен процес.

2. Работи по безсрочен трудов договор, който може да се прекрати по правилата на Кодекса на труда.

3. Организира изпълнението на утвърдения от Общото събрание бюджет на Народното читалище.

4. Организира текущата основа и допълнителна дейност на Народното читалище.

5. Представява Народното читалище заедно и поотделно с Председателя.

6. Участва в заседания на Настоятелството, а ако не е негов член – със съвещателен глас.

7. С изтичане на мандата на Настоятелството договарят със секретаря не се прекратява, ако няма основания по Кодекса на труда.

8. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребърна линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на Председателя на Народното читалище.

Чл. XX. Проверителна комисия:

1. Проверителната комисия се състои от трима членове избрани от Общото събрание за срок от три години.

2. Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат в трудови взаимоотношения с читалището или роднини на членовете на Настоятелството, на Председателя или на Секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

3. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на Народното читалище по спазване на Закона за народните читалища, устава и решенията на Общото събрание.

4. При констатиране на нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на Народното читалище, а при данни за извършено престъпление и органите на Прокуратурата.

Чл. XXI.

1. За членовете на Настоятелството, Проверителната комисия, Секретар и Председател не могат да бъдат избирани лица, осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

2. Членовете на Настоятелството, включително Председателят и Секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ПЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. XXII. Имуществото на Народното читалище:

1. Състои се от право на собственост и други вещни права върху движими и недвижими вещи, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

2. Народното читалище се самоуправлява и се разпорежда с имуществото според предназначението му, като не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на Настоятелството.

3. Имуществото на Народното читалище не може да бъде използвано за цели, които влизат в противоречие с определените от закона.

4. Недвижимото и движимо имущество, собственост на Народното читалище, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. XXIII. Народното читалище набира средства от следните източници:

1. От членски внос.
2. Дарения и завещания.
3. Основна културно-просветна и информационна дейност.
4. Годишна основна субсидия от държавния и общински бюджети.
5. Целеви субсидии от бюджетни и други организации.
6. От наеми.
7. Други.

Чл. XXIV.

1. Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници-собствени и субсидии. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира Народното читалище.

2. Председателят на Народното читалище представя на Кмета на съответната община ежегодно, в срок до 10 ноември, предложения за своята дейност през следващата година.

3. Кметът на Общината внася направените предложения пред Общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност през следващата година.

4. Председателят на Народното читалище представя ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по т.3 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Докладът се обсъжда от Общинския съвет с участието на представител на Народното читалище-вносител на доклада.

Чл. XXV. Читалището е освободено от всякакви държавни и местни данъци и такси върху основните си дейности и имуществото.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. XXVI. Народното читалище може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Окръжния съд.

Чл. XXVII.

1. Народното читалище може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

- а) дейността му противоречи на Закона за народните читалища, устава и добрите нрави.
- б) имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността му.
- в) е налице трайна невъзможност Народното читалище да действа или не развива дейност за период две години, в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище.
- г) не е учредено по законния ред.
- д) е обявено в несъстоятелност.

ГЛАВА СЕДМА ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Народното читалище има кръгъл печат с надпис:

ЧИТАЛИЩЕ "ПРОБУДА-1926" с.Железница-София (по периферията). В средата има отворена книга и надпис София.

2. Празниците на Народното читалище са:

- А) Сирни заговезни (Поклади)
- Б) 24 май - Ден на славянската писменост.
- В) 15 август - Успение Богородично.
- Г) Рождество Христово.
- Д) Всичко останали национални празници.

3. На основание чл.10 от Закона за народните читалища Народно читалище "Пробуда-1926" следва да се впише в законоустановения срок в регистъра на народните читалища и читалищните сдружения, воден към Министъра на културата.

Народното читалище може да кандидатства за държавна и/или общинска субсидия след изтичането на едногодишен срок от вписването му в посочения регистър.

4. Този Устав е приет на Общо събрание на членовете на Народно читалище "Пробуда – 1926 г.", състояло се на 25.05.2010 г. при председател на събранието Красимир Димитров Йорданов и секретар Галина Йорданова Тапева.

Председател на ОС:

Секретар на ОС: